

PREZES KRAJOWEJ RADY DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

L.dz.00999/03/2024/PW

Warszawa, dnia 18 marca 2024 r.

Pani
Urszula Demkow
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia

dot.: RKIK.0210.4.2023.MF

Szanowna Pani Minister,

w nawiązaniu do pisma z dnia 26 lutego 2024 r. znak: RKIK.0210.4.2023.MF w sprawie zgłaszania uwag do **projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego wykazu czynności zawodowych osób wykonujących niektóre zawody medyczne (MZ 1644)** w załączeniu przesyłam Stanowisko Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych w powyższej sprawie.

Z poważaniem,

Monika Pintal-Ślimak

Prezes Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych

Przekazano do wiadomości:

1. legislacja-pp@mz.gov.pl
2. kancelaria@mz.gov.pl

KRAJOWA RADA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

Stanowisko

Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych

z dnia 18 marca 2024 roku

do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia

w sprawie szczegółowego wykazu czynności zawodowych osób wykonujących niektóre zawody medyczne (MZ 1644)

Na podstawie art. 88 pkt 3 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o medycynie laboratoryjnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2125), Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych przedstawia stanowisko do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego wykazu czynności zawodowych osób wykonujących niektóre zawody medyczne (MZ 1644), przekazanego przy piśmie z dnia 26 lutego 2024 r. (RKIK.0210.4.2023.MF).

Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych (dalej: Rada) zgłasza następujące uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego wykazu czynności zawodowych osób wykonujących niektóre zawody medyczne, stanowiącego wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o niektórych zawodach medycznych (Dz. U. poz. 1972).

W zakresie regulacji załącznika nr 5 do projektu rozporządzenia, określającego szczegółowy wykaz czynności zawodowych opiekuna medycznego, należy wskazać, że:

1. w części A:

- 1) w pkt 1.2., wśród czynności zawodowych opiekuna medycznego posiadającego kwalifikacje, o których mowa w pkt 6 ppkt 2–5 załącznika do ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o niektórych zawodach medycznych, wymieniono: „Wykorzystywanie wyników

badan i pomiarów do ustalania problemów funkcjonalnych oraz potrzeb biologicznych i psychospołecznych pacjenta w różnym stopniu zaawansowania choroby i w różnym wieku.”.

Tak sformułowana regulacja budzi jednak istotne zastrzeżenia co do tego, jakiego rodzaju badania oraz jakie ich wyniki będą nią objęte.

W związku z powyższym, ppkt 1.2. należałoby uzupełnić o wskazanie, iż chodzi o wykorzystywanie wyników badań i pomiarów **wykonywanych przez opiekuna medycznego określonych w części B załącznika nr 5.**

Ponadto powstaje wątpliwość czy opiekun medyczny w toku swojego kształcenia nabywa umiejętności umożliwiające interpretowanie wyników badań, które objęte są regulacją załącznika nr 5 (zgodnie z intencją projektodawcy), a także czy posiada on kompetencje do postawienia diagnozy na podstawie ww. wyników badań i pomiarów;

- 2) w pkt 2, dotyczącym świadczenia usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych pacjentowi w różnym stopniu zaawansowania choroby i w różnym wieku:
 - a) należy doprecyzować ppkt 2.2. poprzez wskazanie, że prowadzone rozmowy dotyczą **stanu zdrowia pacjenta;**
 - b) należy doprecyzować ppkt 2.3. poprzez dookreślenie, że chodzi o wywiad **środowiskowy** z rodziną pacjenta;

2. w części B:

- 1) w pkt 2 należy doprecyzować wprowadzenie do wyliczenia czynności zawodowych opiekuna medycznego poprzez nadanie mu brzmienia:

„2. Wykonywanie wybranych czynności medycznych zgodnie z nabytymi kompetencjami podczas cyklu szkoleń uprawniających do wykonywania zawodu opiekuna medycznego – w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym.”;

- 2) w pkt 3 „Pobieranie materiału biologicznego do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych”:
 - a) w ppkt 3.2. wśród czynności zawodowych opiekuna medycznego wskazano pobieranie materiału z górnych dróg oddechowych w celu wykonania badań diagnostycznych.

Tak opisana czynność zawodowa opiekuna medycznego powinna zostać usunięta z projektowanego wykazu, gdyż obejmuje swoim zakresem również pobieranie wymazu z ucha środkowego oraz punktów (wymaz) z zatok, które może pobrać wyłącznie lekarz laryngolog, zgodnie z obowiązującą procedurą.

Natomiast, uszczegółowienie czynności zawodowych opiekuna medycznego w zakresie materiałów biologicznych, które może on pobierać, powinno nastąpić w ramach ppkt 3.3 „*Pobieranie materiału do wykonania badań mikrobiologicznych i mikologicznych z wyłączeniem pobierania materiału z dróg rodnych*”.

Ponadto, należy zauważyć, że w regulacji tej posłużono się pojęciem „*badania diagnostyczne*”, którego znaczenie nie zostało zidentyfikowane na potrzeby projektowanego rozporządzenia. Pojęciem tym nie posługuje się również sama ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o niektórych zawodach medycznych, co mogłoby pozwolić na ewentualne ustalenie jego treści na gruncie projektowanego rozporządzenia;

b) ppkt 3.3. wśród czynności zawodowych opiekuna medycznego wskazano pobieranie materiału do wykonania badań mikrobiologicznych i mikologicznych z wyłączeniem pobierania materiału z dróg rodnych.

Projektowana regulacja wymaga zmiany, gdyż jest niedostatecznie precyzyjna. Przewiduje ona bowiem pobieranie materiału do wykonania badań mikrobiologicznych i mikologicznych przez opiekuna medycznego w zasadzie bez ograniczeń – z wyjątkiem materiału z dróg rodnych. Oznacza to, iż zgodnie z postanowieniem ppkt 3.3., w ramach wykonywanych czynności zawodowych opiekun medyczny będzie mógł pobierać do badań np. płyn mózgowo-rdzeniowy (PMR), materiały z dolnych dróg oddechowych, materiał z ran, które powinny być odpowiednio wcześniej przygotowane.

W ppkt 3.3. konieczne jest zatem wyraźne uregulowanie tego jaki materiał może być pobrany przez opiekuna medycznego w ramach wykonywanych przez niego czynności zawodowych, a także skąd ten materiał może być przez niego pobrany, np. wymazy z nosogardzieli, z nosa i jamy ustnej, wymazy ze skóry; wymazy okołoodbytnicze i próbki stolca, mocz.

Ponadto ppkt 3.3. należałoby uzupełnić poprzez wskazanie, że pobieranie materiału do wykonania badań mikrobiologicznych i mikologicznych z wyłączeniem pobierania materiału z dróg rodnych, następuje **w sposób nieinwazyjny**.

Niezależnie od powyższych uwag, w związku z tak opisanymi czynnościami opiekuna medycznego, wątpliwości może budzić również to jakie podstawy teoretyczne (zdobyte w ramach kształcenia zawodowego) mają opiekunowie medyczni do pobierania próbek w kierunku diagnostyki mikrobiologicznej. Pozostawienie w projektowanym wykazie czynności zawodowych wskazanych w ppkt 3.3. (z odpowiednią modyfikacją wynikającą z ww. uwag) wymaga wyraźnego potwierdzenia, że w toku kształcenia opiekun medyczny zdobywa wiedzę teoretyczną o możliwych zanieczyszczeniach materiału do wykonania badań w trakcie jego pobrania, a także o zamkniętych systemach do pobierania krwi oraz o zasadach pobierania moczu przez cewnik;

3) w pkt 4:

a) należy doprecyzować wprowadzenie do wyliczenia czynności zawodowych opiekuna medycznego poprzez nadanie mu brzmienia:

„4. Wykonywanie testów diagnostycznych w miejscu opieki nad pacjentem, po uprzednim przeszkoleniu przez wykwalifikowany personel medyczny.”.

b) w ppkt 4.3 należy wskazać w otwartym katalogu, przykłady wykonywania innych testów paskowych niż określone w ppkt 1 i 2, poprzez użycie sformułowania „w szczególności z krwi włóściczkowej lub moczu”.

Projektowany wykaz powinien również mieć na względzie, że zakres testów diagnostycznych w miejscu opieki nad pacjentem, wykonywanych w ramach czynności zawodowych opiekuna medycznego, powinien być zgodny z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 października 2023 r. w sprawie standardów organizacyjnych badań laboratoryjnych parametrów krytycznych wykonywanych w materiale biologicznym, umożliwiającym podjęcie szybkiej decyzji terapeutycznej (Dz. U. poz. 2307).

Ponadto Rada zgłasza uwagę do załącznika nr 8 do projektu rozporządzenia, w zakresie w jakim załącznik ten określając szczegółowy wykaz czynności zawodowych podiatry, obejmuje nim pkt 6 „Zlecenie badań bakteriologicznych” oraz w pkt 7 „Ocena antybiogramu”. Regulowane załącznikiem nr 8 czynności zawodowe wchodzą w zakres kompetencji diagnostyki mikrobiologicznej i stanowią czynności medycyny laboratoryjnej, w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o medycynie laboratoryjnej. Ustawa ta w art. 4 i 5 wskazuje kto może wykonywać czynności medycyny laboratoryjnej. Wobec powyższego,

należałoby zrezygnować z zamieszczania czynności określonych w pkt 6 i 7 w wykazie czynności zawodowych podiatry.

Z poważaniem,

Monika Pintal-Ślimak

Monika Pintal-Ślimak

Prezes Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych